

ОБЩИНА ЧУПРЕНЕ

ОБЩИНСКИ ГОДИШЕН ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА – 2017 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящият План е документ, който следва основните приоритети на политиката за младите хора в страната, залегнали в Националната стратегия за младежта (2010-2020) на Република България - насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора, подобряване на достъпа до информация и качествени услуги, насърчаване на здравословния начин на живот, превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение, развитие на младежкото доброволчество, повишаване на гражданската активност, развитие на младите хора в малките населени места и селските райони, развитие на международния и междукултурния диалог и повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността. Годишният план за младежта е разработен въз основа на Закона за младежта, Общинския план за развитие и другите стратегически документи на Община Чупрене.

Настоящият план обхваща конкретни дейности, допринасящи за постигане на приоритетните цели за провеждане на младежката политика в общината.

Предвидените дейности в Общинския план за младежта са насочени към подрастващите и младите хора – неорганизиран или организиран в различни структури, на възраст от 15 до 29 години, без оглед на тяхната расова, етническа, религиозна, национална, социална или културна принадлежност.

II. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ЧУПРЕНЕ

1. Насърчаване на икономическа активност и кариерното развитие на младите хора

Според действащото административно деление на Република България, община Чупрене е в състава на административна област Видин.

Населението на община Чупрене по постоянен адрес към 31.12.2015 г. е 1841 души. Броят на младите хора е както следва:

Възраст	Общо		
	Общо	Мъже	Жени
15 – 19	69	35	34
20 – 24	93	48	45
25 – 29	94	49	45
ОБЩО	256	132	124

Броят на младите хора и на хората в трудоспособна възраст в община Чупрене през последните години намалява. Данните са взети от служба ГРАО в община Чупрене. Те не отразяват реалното състояние, тъй като много от тях живеят и работят извън територията на общината, но не са си сменили адреса.

Достъп до образование

На територията на община Чупрене има две общински училища: ОУ „акад. Михаил Димитров“- с. Чупрене, което е и средищно училище, и ОУ „Христо Ботев“- с. Горни Лом. В тях се обучават ученици на възраст до 16 г.

Заетост

Осигуряването на заетост на младите хора е условие за предстоящото им трудово и социално реализиране. Важно е да се създават и поддържат условия за

подобряване на пригодността и осигуряване на тяхната заетост в условията на пазарна икономика.

Стремещт към независимост и самореализация е доминираща черта сред младите хора в общината ни. За съжаление голяма част от тях са социално и икономически зависими от семействата си.

Високообразованите млади хора от общината не правят изключение от общата за страната тенденция да търсят реализация в големите градове на България.

По данни на Бюро по труда – гр. Белоградчик към месец декември 2016 г. броят на регистрираните безработни млади хора е 72. От тях с висше образование – 1 със средно – 5, с основно, начално и без образование – 66.

Доходи

Поради голямата безработица в общината доходите са много по-малки в сравнение с средните доходи в големите градове, а от там и жизненият стандарт на младите хора е сравнително нисък. Много от младежите са издържани от родителите, бабите и дядовците.

Жизнен стандарт

Българските младежи (15-30 г.) продължават да живеят все по-дълго в дома на своите родители в сравнение със своите връстници в другите държави от ЕС.

Основната причина, която българските младежи посочват за продължително съжителство с родителите си, е липсата на финансови възможности да живеят под наем или да закупят собствено жилище. Това в голяма степен важи и за младите хора в община Чупрене.

Трудова мобилност

Заплаха за община Чупрене е засилване на миграционните и емиграционните процеси, свързани с търсене на работа особено сред младите хора. Поради ниската заетост и липсата на близка перспектива за намиране на работа, много от младежите търсят реализация на трудовия пазар в по-големите градове или в чужбина. Тези, които работят в страната пребивават в родните си места обикновено в почивните дни, а тези от чужбина се прибират обикновено по време на отпуски.

Нагласи към предприемачество.

Ниската активност в областта на предприемачеството сред младите хора в България се дължи преди всичко на липса на достатъчно умения, опит и ресурси за стартиране на собствен бизнес. Много от тях, които имат намерение да се заемат със собствен бизнес предпочитат преди това да натрупат знания, професионален опит в избраната област, както и да намерят необходимия им стартов капитал.

Достъп до обучения за квалификация и преквалификация.

По Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ могат да се ползват схемата „Младежка заетост“ „Нови възможности“ и др. Достъпът до услугите за квалификация и преквалификация в Общината се осъществява главно чрез БТ и чрез работодатели.

2. Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги

Все по-висок е процентът на младите хора, които ежедневно ползват интернет услуги, включително и в селата, а това е един от съвременните начини да бъдат добре информирани.

Макар че информационните технологии навлизат сериозно в бита и в работата ни, достъпът до информация на младите хора е различен. Нерядко причината за това се крие в незнанието как да се търси полезна информация. В две от населените места в общината – с.Чупрене и с.Горни Лом, най-вече чрез читалищата, осигуряват безплатен достъп до интернет, но компютрите и интернет се ползват повече с развлекателна цел.

3. Насърчаване на здравословния начин на живот

Съществуващата система на здравно образование не води в достатъчна степен до формирането на умения за справяне с житейските проблеми и до промяна на поведението за здравословен начин на живот на младите хора.

Нараства броят на младите хора, които употребяват алкохол, особено сред младежите на възраст от 15 до 24 години. Не се наблюдава употреба на психотропни вещества, която да се счита за системна.

В общината няма действаща болница. Здравните нужди се покриват от един личен лекар.

В училищата се провеждат инициативи, свързани със здравословния начин на живот.

4. Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение

Като групи в риск от социално изключване могат да се определят:

- младежи на възраст 15 – 18 години, които попадат в обхвата на Закона за закрила на детето;

- младежи със специфични здравословни и образователни проблеми и потребности;

- младежи от малцинствените групи

Дирекция „Социално подпомагане“, спомага и съдейства за организиране и извършване на дейности в помощ на младежи, които са в обхвата на Закона за закрила на детето.

Провеждат се инициативи за предотвратяване на социалното изключване на младежи от малцинствените групи, в сътрудничество с училища, читалища и община.

5. Развитие на младежко доброволчество

Все още бавно се популяризира доброволството сред младите хора, както и желанието им да се сдружават, а младежките неправителствени организации са проверен модел за осмисляне ежедневието на младите хора, а и потенциален бенефициент за привличане на финансиране по редица младежки програми и схеми.

6. Повишаване на гражданска активност на младите хора

Младежките организации все повече не се възприемат като среда за гражданска изява на новите млади хора. На територията на община Чупрене има регистрирана една младежка организация „Български младежки форум“ в с.Върбово. Много малко от младите хора в общината са ангажирани с членство в политическа организация.

Младите хора проявяват значителен интерес към спортните клубове. Предпочитат да се изявяват в неформални среди – събирания с приятели, спортни мероприятия, интернет клубове, интернет форуми и чатове.

Макар да не предлага разнообразен културен живот, участието на младите хора в организирани от Общината, училищата, МКБППМН, Народните читалища събития е активно.

7. Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони

Достъпът до формално и неформално образование, професионално образование и обучение, информация и консултиране на младите хора в общината е ограничен. На територията на общината няма СОУ или Професионална гимназия.

Достъп до образование в малките населени места и селските райони има - в две села Чупрене и Горни Лом, където функционират основни училища. Приоритет е учениците да се задържат в училище до завършване на основното си образование, като не малка част от тях продължават обучението. За останалите малки населени места е осигурен превоз на учениците до средишни училища.

Възможностите за професионална и личностна реализация са ограничени - малък е броят на назначените на работа в селата. Голяма част от тях получават

социални помощи. Намаляват привлекателните възможности за икономическа активност и професионална реализация на младите хора в малките населени места и селските райони. В населените места от общината са концентрирани голяма част от младежите от ромски произход.

Често явление са браковете в непълнолетна възраст, ранното майчинство и всички негативи, произтичащи от това.

В Чупрене и Горни Лом има компютърни зали, където се работи по проект „Глобални библиотеки“ и желаещите имат възможност за ежедневен достъп до интернет. Не е малък и броят на ученици и младежи със собствен компютър.

Спортуването на неформални групи се поощрява и чрез организиране на общински турнири.

8. Развитие на межкултурния и международния диалог

Насърчаване и подпомагане на опознаването на отделните етнически общности и техните култури за стимулиране на толерантност, разбирателство и взаимодействие между общностите.

Изграждане на умения за работа в мултикултурна и мултинационална среда.

9. Повишаване ролята на младите хора в превенцията на престъпността

Въпреки благоприятните тенденции, в обществото ни все още са налице много от факторите, водещи до противоправно поведение: занижен жизнен статус на семействата, конфликтна или криминогенна семейна среда, дефицити в родителския капацитет, подценяване на образованието, либерално отношение към отсъствията от училище, недостатъчна ангажираност на свободното време на подрастващите, нарастващ процент на младежката безработица.

Основният контингент, с който работи МКБППМН е от малцинствен произход и деца от социално слаби семейства. За 2016 г. е разгледано 1 възпитателно дело за кражби. Забелязва се тенденция към значително намаляване. През 2015 г. са били 3 дела, през 2014 г. са били 7, а 2013 г., са разгледани 10 дела.

III. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

Широкият обхват на темите, които вълнуват и въпросите, които стоят пред младите хора, налага многосекторен подход за създаване и изпълнение на годишния общински план за младежта. В този смисъл той не може да бъде добре разработен документ и да отбележи напредък, ако в него не са заложи мерки и дейности, които обуславят успешно партньорство между всички сектори, свързани с живота на младите хора. Ето защо настоящата програма се основава на традиционното сътрудничество и залага мерки за по-добра координация в сфери като образование, трудова заетост, социално включване, здравеопазване, етническа толерантност, младежко доброволчество, равнопоставеност на половете, конкурентоспособност.

Доктрината на ЕС за младежта изведе **5 основни приоритета**, които са базови и за настоящия Общински годишен план за младежта:

- **Участие;**
- **Информация;**
- **Неформално образование;**
- **Доброволчески дейности;**
- **По-добро разбиране и познаване на проблемите на младежта.**

На базата на на посочените основни/базови приоритети Община Чупрене формулира следните специфични приоритети.

1. Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора;

2. Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги;

- 3. Насърчаване на здравословен начин на живот;**
- 4. Младежко доброволчество;**
- 5. Повишаване на гражданската активност;**
- 6. Младите хора в селата на община Чупрене;**
- 7. Междукултурно младежко общуване;**
- 8. Ролята на младите хора за намаляване на престъпността и правонарушенията.**

IV. ПРЕДВИЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТИ, КОИТО ДА ДОПРИНАСЯТ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА МЛАДЕЖТА

Приложение 1 – Таблица

V. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

За ефективното изпълнение на Плана за младежта е необходимо координация между:

- Общинска администрация – Чупрене;
- Министерство на младежта и спорта;
- Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните
- Отдел "Закрила на детето" – Белоградчик - филиал Чупрене
- Бюро по труда Белоградчик
- РУ П на МВР – Белоградчик
- Училища на територията на община Чупрене
- Читалища на територията на община Чупрене
- Спортни клубове
- Други неправителствени организации

VI. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

Наблюдение

Мониторинг на текущото изпълнение на дейностите се извършва от Общината. Отговорно лице, което да координира изпълнението и отчитането на Плана за изминалата година е Главен специалист Социална политика.

Оценка

Предвижда се да бъдат осъществена крайна оценка по плана за установяване на съответствието, ефективността, ефикасността и устойчивостта при изпълнението ѝ.

Актуализация

Общинският план за младежта е отворена система, той следва динамиката на промяната в развитието на ситуацията в общината, която определя възникването на нови потребности. Затова е отворен и може да бъде актуализиран по предложение на младежки организации и институции, работещи с млади хора.

VII. РЕДА И НАЧИНА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА.

1. Планът ще бъде публикуван в сайта на Община Чупрене
2. Дейностите по Общинския план, ще се популяризират чрез средствата за масово осведомяване.

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ЧУПРЕНЕ ЗА 2017 г.

№	Дейности	Бюджет	Срок за реализация	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Отговорни институции
Приоритет 1. Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора						
Стратегическа цел: Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествена професионална реализация на младите хора						
Оперативна цел: Разкриване на нови работни места и развитие на пазара на труда, стимулиращи включването и кариерното развитие на младите хора						
1.1	Стажване в общинската администрация	По програми	През годината		Бр. заети млади хора	Общинска администрация
Приоритет 2. Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги						
Стратегическа цел: Улесняване на достъпа до качествени услуги за специална подкрепа на пълноценното личностно и обществено развитие на младите хора в съответствие с потребностите и интересите им.						
Оперативна цел: Формиране на информационна политика, насочена към младите хора.						
2.1	Актуална и достъпна информация, насочена към широк кръг интереси и потребности	Не е необходимо	текущ	Своевременно обявяване на интернет страницата на общината за младежки проекти, програми, стипендии и др. възможности		Общинска администрация
2.2	Организиране на информационни кампании по ключови въпроси за младежкото развитие и перспективи в Община Чупрене;	От бюджета на общината	текущ	Информационна кампания	Бр. кампании	Общинска администрация
Приоритет 3. Насърчаване на здравословен начин на живот						
Стратегическа цел: Насърчаване на здравословния начин на живот сред младите хора.						
Оперативна цел: Насърчаване на физическата активност и спорта сред младите хора.						

3.1	Реализиране на програми за стимулиране на детския и младежкия спорт и туризъм.	От бюджета на общината	юли - август	Провеждане на ежегоден футболен турнир	бр. млади хора, участващи в турнира	Общинска администрация
3.2	Разработване и разпространение на здравна информация, съобразена с нуждите на младите хора	Общински бюджет	текущ	Информационни кампании; Брошури; Публикации на интернет страницата на Общината	Бр. участвали млади хора	Общинска администрация
3.3	Прилагане на съвременни форми на здравно образование в училищата и насърчаване на здравната просвета в читалищата.	Общински бюджет, държавен бюджет	текущ		Бр. участвали млади хора	Общинска администрация; Директори на учебни заведения;

Приоритет 4. Младежко доброволчество

Стратегическа цел: Развитие на доброволството сред младите хора като движеща сила за лично развитие, мобилност, учене, конкурентоспособност, социално сближаване, солидарност между поколенията и формиране на гражданско самосъзнание.

Оперативна цел: Създаване на повече доброволчески възможности за младите хора, особено за трансгранична мобилност чрез по-пълно използване на средствата от програмата на ЕК „Младежта в действие“.

4.1	Насърчаване и подпомагане на участието на българските младежи в международното младежко доброволчество.	не е необходимо	текущ	Информационни кампании	Бр. участвали млади хора	Общинска администрация
4.2	Изграждане на система за търсене и предлагане на доброволци в различни институции, НПО и др.	не е необходимо	текущ	Информационни кампании	Бр. участвали млади хора	Общинска администрация

Приоритет 5. Повишаване на гражданската активност

Стратегическа цел: Участие на младите хора при решаване на проблеми.

Оперативна цел: Осигуряване на възможности за пълноценно участие на младите хора в гражданския живот и за приобщаването им към основните демократични ценности и стандарти

5.1	Ден на Европа	не е необходима	09.05.2017 г.	Информационна	Бр. участвали	
-----	---------------	-----------------	---------------	---------------	---------------	--

				кампания	млади хора	Общинска администрация Училища
Приоритет 6. Младите хора в селата на община Чупрене						
Стратегическа цел: Създаване на привлекателна среда за развитие на младите хора в малките населени места и селските райони.						
Оперативна цел: Осигуряване на ефективен достъп до образование, обучение, информация и на младите хора в малките населени места и селските райони.						
6.1	Насърчаване и подпомагане на читалищата като средища за информация, неформално обучение, културно изразяване и гражданско участие в малките населени места и селските райони.	не е необходимо	текущ	Оказване на съдействие на читалищата по Програма "Глобални библиотеки"	Бр. обхванати млади хора	Общинска администрация
Оперативна цел: Мобилизиране на участието на младите хора в управлението на местното развитие.						
6.2	Проучване на потребностите, интересите и желанията на младите хора	не е необходимо		Провеждане на анкета сред младите хора	Бр. обхванати младежи	Общинска администрация
Приоритет 7. Межкултурно младежко общуване						
Стратегическа цел: Създаване на благоприятна и насърчаваща среда за българските младежи да участват пълноценно в межкултурното и международното младежко общуване						
Оперативна цел: Насърчаване на междуетническото и межкултурното опознаване, толерантност и диалог.						
7.1	Насърчаване и подпомагане на опознаването на отделните етнически общности и техните култури за стимулиране на толерантност, разбирателство и взаимодействие между общностите.	Не е необходимо	текущ		Бр. и видове програми	Общинска администрация
Оперативна цел: Стимулиране и подпомагане на участието на българските младежи в международни и европейски младежки движения						
7.2	Популяризиране на европейското сътрудничество в младежката сфера.	По проекти	текущ	Повишаване на активността и участието на младите хора в европейски и	Бр. кампании	Общинска администрация

				международни проекти и инициативи.		
7.3	Насърчаване и подпомагане на приобщаването на младите хора към европейското гражданство и изучаването на европейски езици и култури.	Запознаване с Програмата "Младежта в действие"	текущ		По проекти Бр. инициативи Бр. обхванати млади хора	Общинска администрация
Приорите 8. Ролята на младите хора за намаляване на престъпността и правонарушенията						
Стратегическа цел: Стимулиране на активното участие на младите хора в превенцията на престъпността, особено в превенция на правонарушенията, извършени от млади хора.						
Оперативна цел: Ангажиране на местната власт, младежките организации и медиите в превенцията на правонарушенията, извършвани от младежи.						
8.1	Организиране на информационни и образователни кампании за превенция на правонарушенията, извършвани от млади хора.	От бюджета на общината	текущ	Информационно-образователна кампания на МКБППМН	Бр. кампании	Секретар МКБППМН Община
8.2	Предоставяне на индивидуални, семейни или групови консултации за превенция на рисковото и девиантно поведение;	От бюджета на общината	текущ	Информационно-образователна кампания на МКБППМН	Бр. кампании	Секретар МКБППМН Община

Реализирането на дейностите, заложи в общинският план за младежта ще повиши инициативността и ролята на младите хора за подобряване на облика и средата на живот в община Чупрене. чрез участие и работа по собствени проекти и идеи, чрез обучение и работа в екип, младите хора ще натрупат опит и умения, необходими за бъдещата им личностна и професионална реализация.

Общинският план за младежта за 2017 година на Община Чупрене подлежи на актуализация през годината на база новопостъпили предложения за дейности.